

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

16 ianuarie

2009

Anul VIII
nr. 1 (260)

8 pagini - 2.50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA,
Stelina CIOBANU,
Laura DUMBRAVĂ

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Cornelia SAMSON
Machetator: Maria BONDARI

Migranții moldoveni vor fi informați cum să transmită banii în țară

pag. 3

Vremea rece favorabilă pentru hoți

pag. 4

De sărbători medicii au fost cei mai solicitați

pag. 5

Corporația „Provocările Mileniului” a reconfirmat eligibilitatea Republicii Moldova pentru asistența financiară în anul curent

Corporația „Provocările Mileniului” a reconfirmat decizia privind eligibilitatea Republicii Moldova pentru asistența financiară deplină din fondurile MCC pentru anul 2009, anunță Serviciul de presă al președintelui Republicii Moldova.

Potrivit sursei citate, Corporația și-a reconfirmat poziția printr-o scrisoare adresată lui Vladimir Voronin de către directorul executiv al MCC John Danilovich. Totodată, în scrisoare se menționează că eligibilitatea nu garantează finanțarea de către MCC, însă constituie o etapă esențială în acest proces, iar Republica Moldova trebuie să rămână eligibilă pînă la semnarea Programului „Compact”. În context sînt evidențiate cîteva aspecte importante.

Astfel, pentru ca Republica Moldova să rămână eligibilă în continuare pentru fondurile respective trebuie să înregistreze evoluții la capitolele reducerea sărăciei, stimularea creșterii economice, desfășurarea corectă a viitoarelor alegeri parlamentare și intensificarea eforturilor în vederea combaterii traficului de ființe umane.

Totodată, John Danilovich a apreciat eforturile care deja au fost întreprinse pentru implementarea cu succes a programului Preliminar pe Țară și pentru îndeplinirea angajamentelor asumate de Republica Moldova întru realizarea reformelor, fapt care va contribui la avansarea ulterioară spre etapa de negociere, finalizare și semnare a Programului „Compact”.

Cetățenii moldoveni vor putea face studii postuniversitare în Spania

Ambasada Regatului Spaniei în Republica Moldova cu sediul la București va oferi tinerilor din Republica Moldova, absolvenți ai instituțiilor de învățămînt superior, burse pentru Masterat în Diplomatie și Relații Internaționale, pe anul de studii 2009-2010.

Ludmila Pavlov, șefa Direcției relații internaționale și integrate europene din cadrul Ministerului Educației și Tineretului, a menționat pentru agenție că solicitanții trebuie să aibă studii superioare și să cunoască limba spaniolă la nivel mediu.

Solicitanții vor adresa cererea Agenției spaniole de cooperare internațională. Candidații vor susține proba de admitere la Misiunea diplomatică a Spaniei la București.

Doritorii de a candida pentru burse de studii vor putea depune dosarele la Ambasada Spaniei pînă la 31 ianuarie 2009.

Sindicatul din Moldova pledează pentru crearea în țară a unui tribunal al muncii

Sindicatul din Moldova intenționează să obțină de la viitoarea legislatură a parlamentului crearea în țară a unui tribunal al muncii – un organ de drept care va soluționa disensiunile între angajat și angajator. În actualul parlament această inițiativă nu a fost susținută.

De mai mulți ani sindicatele înaintează ideea creării în Moldova a unui tribunal al muncii, unde litigiile sînt soluționate de reprezentanții angajatorului, ai angajatului și de către un judecător profesionist. Argumentul lor principal este experiența statelor europene. În Irlanda, după 5 ani de la începerea activității tribunalului, numărul cazurilor de încălcări ale legislației muncii s-a redus cu 90 la sută. Potrivit legii de acolo, deciziile tribunalului trebuie să fie executate în termen de 10 zile după adoptare, iar deciziile sînt aprobate în cîteva zile.

„Nu vreau să arunc cu pietre în ograda angajatorilor, dar uneori încalcă legea în mod intenționat. Ședințele de

judecată durează ani întregi, oamenii nu vor să meargă la judecată, se ciocnesc cu cazuri de corupție, cheltuiesc banii, de aceea există mari probleme”, a menționat Oleg Budza, vicepreședinte Confederația Națională a Sindicatelor.

Cu această inițiativă de creare a tribunalului muncii sindicatele au ajuns pînă la conducerea parlamentului. Acolo le-a fost propusă o alternativă – mediație, adică rezolvarea problemelor de muncă în afara sistemului judiciar cu participarea unui mediator. Dar, potrivit reprezentanților sindicatelor, în așa mod disensiunile pot dura la fel de mult ca și în judecată.

„Vom înainta încă o dată această propunere. Chiar și la întîlnirile cu candidații la alegeri, cu cei care apoi vor intra în parlament, peste tot vom vorbi despre această problemă. Sistemul tribunalului muncii permite reducerea corupției, urgentarea soluționării problemelor și obținerea obiectivității”, a subliniat Oleg Budza.

Începe ziua cu DREPTUL!

◆ Flash

Ambasada Italiei la Chișinău testează mecanismul de perfectare a vizelor

Ambasada Italiei la Chișinău testează, în prezent, mecanismul de perfectare a vizelor pentru cetățenii moldoveni în vederea inițierii prestării cât mai curând posibil a serviciilor consulare.

Declarația a fost făcută la 14 ianuarie de către ambasadorul italian în Moldova Stefano De Leo, în cadrul unei întrevederi cu șeful diplomației moldovenești Andrei Stratan.

Șeful misiunii diplomatice italiene a precizat că mecanismul presupune simplificarea substanțială a procedurii de obținere a vizelor, inclusiv reducerea duratei de soluționare a solicitărilor. Potrivit ambasadorului, imediat după ce sistemul va trece cu succes testarea, opinia publică din Moldova va fi anunțată oficial despre startul activității Consulatului italian.

În prezent cetățenii moldoveni sînt nevoiți să depună solicitările pentru viză la Ambasada Italiei din București.

Recepționarea cererilor de la deponenții BE născuți pînă în anul 1961 se va efectua pînă la 1 martie a.c.

Comisia centrală pe lângă Guvernul Republicii Moldova pentru indexarea depunerilor bănești ale cetățenilor informează deponenții Băncii de Economii născuți pînă în anul 1961 despre prelungirea termenelor de recepționare a cererilor de înregistrare pentru includerea în listele beneficiarilor de indexare pentru prima etapă în anul 2009.

Potrivit Marianei Durleșteanu, președinte al comisiei nominalizate, ministru al finanțelor, recepționarea cererilor se efectuează în orice subdiviziune a Băncii de Economii, pînă la 1 martie anul curent.

În Legea Bugetului de Stat pe anul 2009 pentru indexarea depunerilor bănești ale cetățenilor Republicii Moldova sînt prevăzute 85 mil. de lei /5,8 mil. euro.

Milițienii luptă cu tăierile ilicite de copaci și furtul de energie electrică

Ministerul transnistrean de interne a intensificat războaiele în teritoriu pentru a evita tăierile ilicite de copaci și furtul de energie electrică, în contextul crizei gazelor.

Petru Zubreiciuk, ministrul transnistrean adjunct de interne, a declarat că milițienii, de asemenea, inspectează clădirile abandonate, subsolurile blocurilor locative, pentru a depista persoanele supuse pericolului de a îngheța.

Boschetarii sînt transportați în cămine specializate și sînt asigurați cu plapume și îmbrăcăminte.

Poliția a reținut un bărbat suspectat de scoaterea ilegală a minorilor din RM

Ofițerii Centrului pentru combaterea traficului de persoane și colaboratorii Serviciului Grănicerii l-au reținut pe Nicolae Frunze, în vîrstă de 48 de ani, suspectat de organizarea traficului ilegal de minori din RM.

Conform informației operative disponibile, la punctul vamal Leușeni a fost oprit pentru control un microbuz "Mercedes". În acesta se aflau zece cetățeni ai Republicii Moldova, 9 dintre care în vîrstă de pînă la 17 ani. Potrivit versiunii, toți plecau la odihnă în Ungaria și au obținut vize schengen la ambasada acestei țări de la Chișinău prin medierea firmei turistice "Rexal-Tur", unde muncea Frunze.

Ulterior s-a constatat că punctul terminus al "turiștilor" minori era Franța, unde se află părinții lor. Iar toate actele necesare le-au fost "pregătite" de colaboratorul amintitei firme turistice Frunze "doar" contra 3 000 de euro!

Acestuia i-a fost intentat dosar penal. Dacă va fi găsit vinovat, suspectatul este pasibil de închisoare pe termenul de la 7 pînă la 12 ani.

Moldovenii se trag în țepă unul pe altul

30 de persoane, bărbați și femei, din câteva sate călărășene, după ce au muncit mai bine de trei luni într-un kolhoz din Rusia, revenind acasă, s-au trezit trași în țepă de către cel care i-a „patronat”. Călărășenii spun că plecarea la lucru le-a fost aranjată de un lider din agricultură din raionul Edineț.

La încheierea lucrărilor, liderul ne-a achitat cîte 300 de dolari, din cei 600 cîți trebuia să-i primim, conform înțelegerii preliminare, asigurîndu-ne că restul banilor îi vom ridica cînd ne vom întoarce acasă, spun cei pățiți. După mai bine de o lună îl tot căutăm să ne dea banii, dar acea persoană nu e de găsit, au declarat oamenii care au apelat la procuratură.

Doi copii au fost „uitați” de părinți lîngă un centru comercial

Doi copii, de 6 și 2 ani, au fost găsiți duminică, 11 decembrie, de o patrule pe strada Independenței, lîngă un centru comercial.

„Se mai întîmplă ca părinții să se îmbete, iar cînd se trezesc își aduc aminte de copii. Am mai avut astfel de cazuri”, a declarat Eufalia Negreață, medic coordonator al Serviciului Municipal de Urgență. Conform legislației în vigoare, organele de poliție trebuie să aducă copiii găsiți la Spitalul de Urgență pentru un control medical.

Copiii răspund la numele de Bîrcă Liuba și Bîrcă Nichita. În prezent sînt internați la spitalul „Valentin Ignatenco”, a mai spus Eufalia Negreață.

Migranții moldoveni vor să rămînă în țările UE

Migranții moldoveni care lucrează în țările UE declară că nu se vor întoarce acasă chiar dacă salariul lor va fi mai mic cu 20-30%. Acest fapt este menționat în Sondajul privind migrația și remitențele în perioada 2007-2008, realizat de Centrul de investigații sociologice și marketing CBS-AXA. Directorul CBS-AXA Ion Jigău a spus că diferențele de salarii și de condiții de muncă în Republica Moldova și în țările de destinație a migranților rămîn mari. În pofida crizei financiare mondiale, motivația moldovenilor de a-și găsi un loc de lucru peste hotare este puternică.

Datele studiului denotă că din 2006 au plecat peste hotare și s-au stabilit acolo peste 100 000 de persoane. Numărul migranților ce planifică în final să rămînă peste hotare a înregistrat o reducere ușoară, de la 15,6% în 2006 la 14% în 2008. O scădere mai mare este înregistrată în Chișinău, de la 43,2% la 32,4%. Cifra rămîne aproape constantă (11%) în zonele rurale.

Potrivit lui, numărul total al migranților a crescut pînă la 340 000 de persoane pînă la mijlocul anului 2007 și se menține aproximativ la același nivel în trimestrul al patrulea al anului 2008. Începînd

cu 1999, devierile de la un an la altul creșteau constant cu 50 000 de muncitori migranți.

Sondajul arată că circa o treime din migranți se află ilegal în țara lor de gazdă. Statutul de ședere ilegală pare să devenit mai răspîndit în țările CSI, în timp ce în UE și alte țări de destinație situația s-a îmbunătățit. Dintre persoanele calificate migranți în 2006 și care nu aveau pe atunci permis de ședere, 65% au fost legalizați datorită campaniilor de legalizare desfășurate în

unele țări europene, inclusiv în Italia și Spania.

Jigău a menționat că volumul mediu anual al remitențelor pentru un migrant a crescut pe parcursul ultimilor 12 luni de la 1296 USD la 1848 USD (în termeni nominali). El a explicat creșterea volumului remitențelor prin faptul că tot mai mulți migranți obțin experiență pe piața forței de muncă în țara de destinație și câștigurile lor se îmbunătățesc.

Volumul total de remitențe pentru 2008 se preconizează

ză la peste 2 mld USD, ținînd cont de creșterea continuă a acestora pe parcursul primelor nouă luni ale anului 2008. Fiind convertit în lei moldovenești și ajustat la rata inflației, acest volum de remitențe a sporit cu 8% față de 2007. În raport cu PIB, remitențele au fi rămas mai mult sau mai puțin stabile, la nivel de circa 35%. Cota gospodăriilor casnice, care au cont bancar curent, potrivit studiului, a crescut din 2006 pînă în 2008 pînă la 12% în familiile cu migranți și 8% în cele ce nu au mi-

granți.

Potrivit datelor Băncii Naționale a Moldovei, moldovenii aflați peste hotare au transferat acasă pe parcursul primelor zece luni ale anului 2008 prin intermediul băncilor din Moldova circa 1,4 mld USD. Suma depășește cu 426 mil. USD transferurile bănești din străinătate efectuate în ianuarie - octombrie 2007 și cu 181 mil. USD pe cele efectuate pe parcursul întregului an 2007 (1,218 mld).

Comisia europeană introduce taxe vamale pentru importul de oțel din Moldova

Comisia Europeană (CE) a anunțat despre introducerea unor taxe vamale temporare la importul de oțel din Moldova și China. CE a anunțat, de asemenea, că „studiază necesitatea introducerii taxelor permanente”. Mărimea taxei vamale la oțelul din Moldova este de 4%, din China – 25%. Taxe suplimentare se încasează pentru articolele de metal folosite în construcție. Decizia de introducere a taxei vamale a fost luată de CE în urma plîngerii Confederației Europene de fontă și oțel „Erofer”, care

a acuzat metalurgii chinezi și moldoveni de operații de dumping. În 2007 UE a importat din aceste țări tije de oțel în valoare de 713 mil. euro.

Cel mai mare producător de metal din Moldova este Uzina Metalurgică de la Rîbnița. Această întreprindere din Transnistria asigură cca. 70% din exportul regiunii. Uzina a fost dată în exploatare în ianuarie 1985. În prezent ea produce cca 1 mil. tone de oțel pe an și aproape aceeași cantitate de laminate.

Salariile mici ale funcționarilor – principala cauză de răspîndire a corupției

Cauza principală de răspîndire a corupției în Moldova sînt salariile mici ale funcționarilor din sectorul public. De această părere sînt 51,1% din participanții la un sondaj on-line, desfășurat pe pagina electronică a Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției (CCCEC).

17,3% din respondenți consideră că răspîndirea fenomenului este cauzată de interesele personale ale funcționarilor, interese ce contravin sarcinilor de serviciu. 8,5% din participanții la sondaj cred că de vină sînt caracteristicile specifice ale mentalității populației.

De asemenea, 5,9% din respondenți sînt de părere că fenomenul se răspîndește din cauza ineficienței sistemului judecătoresc. 5,5% dau vina pe lipsa unui control eficient strict.

Restul părerilor au fost împărțite între cauze precum: criza morală a populației în perioada de tranziție, ineficiența politicilor publice anticorupție, legislația imperfectă.

Sondajul a fost realizat în perioada septembrie-decembrie 2008. La sondaj au participat 307 vizitatori ai site-ului www.cceec.md.

Moldova va fi inclusă în comisia de monitorizare a tranzitului de gaze naturale din Federația Rusă

Reprezentanții companiei "Moldova Gaz" fac parte din Comisia internațională de monitorizare a livrărilor de gaze naturale rusești prin conductele care tranzitează Ucraina.

Potrivit presei ruse, Ucraina a semnat la 12 ianuarie documentul de monitorizare a tranzitului de gaze, care include regulile de tranzitare și componența comisiei internaționale, care va asigura monitorizarea procesului.

Astfel, din comisie fac parte reprezentanți ai Comisiei Europene, ai ministerelor de resort din Ucraina și Rusia, membri ai Concernului "Gazprom" și ai Companiei Naționale "Naftogaz Ucraina", precum și reprezentanți ai companiilor beneficiare de gaze rusești din Franța, Germania, Cehia, Slovacia, Austria, Ungaria, Bulgaria, Grecia, Moldova și Norvegia.

Migranții moldoveni vor fi informați cum să transmită banii în țară

Pe parcursul ultimilor ani, migranții moldoveni au transmis tot mai mulți bani în țară. Căile de transfer al acestora, în mare parte, sînt cele neoficiale, iar banii care

Pe parcursul ultimilor ani, migranții moldoveni au transmis tot mai mulți bani în țară. Căile de transfer al acestora, în mare parte, sînt cele neoficiale, iar banii care

demonstrează că o bună parte din gospodăriile care primesc remitențe fac economii, însă doar circa 19 la sută din acestea sînt depuse în conturi bancare, iar mai puțin de 7 la

ganizației Internaționale pentru Migrație, secția din Republica Moldova, 50 la sută din gospodării nu utilizează la momentul nici un serviciu bancar, mai puțin de 10% dispun de un cont bancar, 7% depozite bancare și 3% – credite personale. Totodată mai puțin de 5 la sută din populație dispune de carduri bancare, iar serviciul de cont curent este cunoscut de un număr destul de mic de persoane doar 36 la sută. Pentru a schimba această stare de lucruri, la Chișinău a fost lansată campania de informare destinată migranților. Organizația internațională pentru migrație și cea a muncii, împreună cu Ministerul Economiei au lansat campania de informare pentru migranții moldoveni și familiile acestora.

Obiectivul principal al campaniei de informare este de a influența convingerile și cunoștințele migranților, familiilor lor și ale altor beneficiari de remitențe cu privire la oportunitățile de reintegrare socioeconomică și utilizarea eficientă a fluxurilor de remitențe. Totodată, campania mai are ca scop de a spori conștientizarea oportunităților de reintegrare so-

cioeconomică de afaceri în Republica Moldova și de a aduce la cunoștința grupului țintă informația actualizată despre cadrul regulator și mediul de afaceri, precum și de a încuraja și stimula migranții și familiile acestora să utilizeze canalele oficiale pentru transferul banilor, să deschidă conturi bancare, să depună banii în conturi și depozite, precum și să utilizeze alte servicii și produse financiare. De asemenea, unul din scopurile campaniei îl constituie perfecționarea cunoștințelor și capacităților muncitorilor migranți și ale familiilor acestora de a canaliza și utiliza remitențele în sectoarele productive ale economiei, îmbunătățirea legăturilor dintre guvern și diaspora moldovenească, precum și sporirea conștientizării de către migranții moldoveni și familiile acestora a oportunităților de investire în zonele rurale și dezvoltarea comunitară.

“Va fi difuzat un pachet informațional sistematizat vizavi de căile legale de transfer a remitențelor, riscurile utilizării căilor neoficiale, oportunități de investiții ale acestor remitențe în Moldo-

va, cultivarea culturii antreprenoriale pentru migranți și membrii familiilor lor”, a specificat coordonatorul național al organizației internaționale a muncii.

Potrivit organizatorilor, campania de informare va produce, distribui și difuza materiale informative și promoționale (fluturașe, broșuri, spoturi audio și video) în autogări, gara de trenuri, precum și în principalele țări de destinație, prin intermediul misiunilor diplomatice ale Republicii Moldova și al asociațiilor de moldoveni. De asemenea, campania se va distinge prin sigle și slogane deosebite și ușor de recunoscut.

Pentru a evalua situația curentă a cunoștințelor în domeniul financiar, a fost realizat un sondaj reprezentativ la nivel național, iar rezultatele și impactul acestei campanii de informare vor fi evaluate de un grup de experți prin intermediul unui alt sondaj reprezentativ la nivel de țară realizat după implementarea acestei Campanii.

Conform datelor prezentate, la moment peste 350 de mii de moldoveni sînt plecați din țară.

Stelina CIOBANU

ajung pînă la destinație sînt utilizați pentru consum, procurarea imobilelor sau achi-

Moldova. În același timp, un studiu al organizației internaționale pentru migrație

sută sînt investite în afaceri.

Potrivit lui Ghenadie Crețu, manager de proiect al Or-

Numărul deceselor din cauza traumelor accidentale crește

În Republica Moldova traumele și accidentele reprezintă cauza principală de deces al copiilor de 1-4 ani, iar numărul acestor cazuri este în creștere. Una dintre cauze este supravegherea insuficientă a copiilor de către părinți.

Peste două mii de copii decedează zilnic pe glob ca rezultat al traumatismelor neintenționate sau al răniilor accidentale. Totodată, anual, zeci de milioane de copii ajung la spital din cauza traumelor care deseori îi lasă invalizi pentru tot restul vieții, se arată într-un raport lansat de Organizația Mondială a Sănătății (OMS) și UNICEF.

Raportul Mondial privind Prevenirea Accidentelor și Traumatismelor la Copii este prima evaluare complexă a situației din lume la acest capitol, precum și descrierea metodelor de prevenire a traumatismelor și accidentelor. Potrivit documentului, în fiecare zi pot fi salvați de la moarte cel puțin 1000 de copii dacă vor fi adoptate măsuri sigure de precauție.

Potrivit directorului general al OMS Margaret Chan, traumele și accidentele la copii sînt o problemă importantă de sănătate publică. „Pe lângă cele 830 000 de decesuri pe an, milioane de copii suferă traumatisme, care deseori presupun spitalizare și reabilitare de lungă durată. Costurile unui astfel de tratament pot arunca o familie în prag de sărăcie. Copii din familii și comunități nevoiașe sînt supuși unui risc sporit, deoarece ei beneficiază mai puțin de programe de prevenire și servicii calitative de sănătate”, susține Chan.

“Acest raport reprezintă rezultatul colaborării a peste 180 de experți din întreaga lume,” a menționat directorul executiv al UNICEF Ann M. Veneman. “Raportul arată că traumele și accidentele reprezintă principala cauză de deces în rândul copiilor de peste 9 ani și că 95% dintre aceste cazuri se înregistrează în țările în curs de dezvoltare”, a mai adăugat Veneman.

Și în Republica Moldova situația la acest capitol continuă să fie alarmantă, în special această problemă vizîndu-i pe copiii cu vârste cuprinse între 1 și 5 ani. În ultimii cîțiva ani traumele și otrăvirile sînt cauza principală de deces al copiilor de 1-4 ani, constituind în anul 2007 peste 42 la sută din numărul total de cazuri de deces al copiilor de această vîrstă.

Din ele, în 2007 cel mai frecvent decesul copiilor a survenit în urma accidentelor de transport – 25% din cazuri; în urma intoxicațiilor – 16% și în urma accidentelor care le-au afectat respirația – 13,6%. Autoritățile și experții independenți cred că această situație se menține din cauza că părinții nu-și supraveghează suficient copii.

“Fiecare caz de deces este însoțit de sute de cazuri de internare în spitale și zeci de cazuri de dizabilitate pe viață”, susține coordonatorul programului Acces Echitabil la Serviciile de Calitate în cadrul UNICEF Moldova Svetlana Ștefăneț. Potrivit acesteia, toate aceste cazuri pot fi prevenite prin programe speciale, prin intervenții la nivel de politici, servicii, capacități, dar mai ales prin programe de informare a părinților, astfel încît să le oferim copiilor siguranță acasă, în comunitate și la școală”, a mai adăugat Svetlana Ștefăneț.

În raportul global privind traumele și accidentele la copii se spune că primele cinci cauze de deces în rândul copiilor sînt accidentele rutiere, care provoacă anual moartea a 260 000 de copii și rănirea altor 10 milioane. Este cauza principală de deces printre copiii cu vîrste de 10-19 ani și, totodată, cauza principală a invalidității copiilor. Al doilea motiv ar fi înecul, în urma căruia anual mor circa 175 000 de copii. În fiecare an peste 3 milioane de copii supraviețuiesc înecului. Din cauza afectării creierului, înecul, comparativ cu alte tipuri de traumatisme, are cel mai mare impact asupra sănătății copilului care a supraviețuit. Pe locul trei se

plasează arsurile prin foc, în urma cărora în fiecare an circa 96 000 de copii de pe glob decedează, iar în țările cu venit mic și mijlociu rata mortalității prin arsuri este de 11 ori mai mare decît în statele cu venit mare. Locul patru este ocupat de căderi. Circa 47 000 de copii decedează anual din această cauză, iar sute de mii de alți copii suferă traume severe în urma acestor incidente. Pe ultimul loc se află intoxicațiile. Potrivit raportului, anual, peste 45 000 de copii decedează intoxicati.

Raportul mai subliniază faptul că măsurile de prevenire a traumelor și accidentelor sînt absolut necesare și au efecte imediate. Printre aceste măsuri se numără legi care ar prevedea utilizarea centurilor de siguranță și a căștilor speciale

pentru copii, robinete de apă fierbinte cu termoreglare, cutii pentru medicamente care nu permit accesul copiilor la ele, benzi rutiere speciale pentru circulația cu motocicletă și bicicleta.

De asemenea, în raport se menționează practici care trebuie evitate. De exemplu, nu toate cutiile cu pastile sînt rezistente la acțiunea copiilor, airbagurile de la scaunele din față îi pot traumatiza pe copiii de pînă la 13 ani, untul, zahărul, uleiul sau alte remedii tradiționale nu trebuie aplicate pe arsuri, iar campaniile educaționale nu reduc rata de înecuri în rândul copiilor etc.

S.C

Vremea rece favorabilă pentru hoți

Răcirea vremii a creat condiții favorabile pentru amatorii de a-și însuși produse de pe rafturile magazinelor mari. Cel puțin de această părere sînt administratorii supermarketurilor din capitală. Aceștia motivează că hoții pot ascunde mai ușor prada sub hainele groase. Însă proprietarii de supermarketuri au la îndemîna o soluție destul de bi-venită contra fenomenului care a luat amploare în ultimii ani. Pe lîngă

faptul că depistează destul de ușor hoților de produse și de explicațiile aduse de aceștia în momentul cînd sînt prinși, la casă, cu „pufușor pe botișor”. Cert este faptul că o bună parte dintre cei care încearcă să-și însușesc în mod nerușinat bunuri care nu le aparțin ajung pe mîna poliției.

Cu ochii pe toți

Cei care obișnuiesc să se amuze sau au obiceiul de a-și ascunde în buzunare ceea ce nu le aparține, trebuie să știe că proprietarii supermarketurilor dispun de o armă destul de periculoasă și, respectiv, trebuie să fie extrem de atenți, dacă nu vor să se pomenească cu un dosar administrativ pe numele lor. Sau, în cel mai bun caz, să renunțe la acest obicei. Nici în unul din magazinele respective nu lipsesc camerele de supraveghere. Zeci și chiar sute de obiective stau cu „ochiul” pe cei care intră, trec printre rafturi și ies din magazine. Fiecare gest, fiecare mișcare, fiecare metru pătrat se află sub strictă supraveghere și nimeni nu scapă de ochiul suspect al persoanelor din serviciul de pază.

Cine este iertat?

Potrivit proprietarilor de supermarketuri, ei au reușit deja să delimiteze cîteva categorii care obișnuiesc să colecteze neachitat marfă din magazine. Potrivit lor, cel mai des sînt prinși în flagrant bătrînii, studenții și elevii. Mărfurile cele mai rîvnite și puse în buzunar de către hoți sînt caviarul, cafeaua, aparatele de ras și produsele cosmetice. Agenții de pază a magazinelor deja știu că, de regulă, doamnele preferă să ascundă prada în geantă, iar domnii, care se abat de la regulă, recurg la modalități de camuflaj sub hainele groase; paltoane veste. Totodată,

proprietarii asigură că, în dependență de situație, știu să ierte anumite abateri. Acest lucru se întîmplă doar dacă hoțul o face din strictă necesitate sau la mijloc sînt anumite compasiuni umane.

Cu mîta în sac la casă

Pe de o parte, hoții de elită se fac de rîs, crezînd că nimeni nu-i vede cînd își asumă bunurile de pe rafturi. Pe de altă parte, angajații serviciului

de securitate al magazinului se amuză pe cînde de grija de care dau dovadă hoții în activitatea lor. Cîteva imagini din arhivele serviciului de securitate demonstrează ușor acest lucru. O doamnă bine îmbrăcată, foarte educată, la prima vedere, trece printre rafturile unui magazin din capitală și în mod normal alege produsele pe care intenționează să le cumpere. Foarte atentă la evenimentele din jurul ei, se asigură că nu este văzută din nimeni dintre vizitatori sau de vreun angajat al magazinului, fără a-și da seama că, de fapt, este urmărită de zeci de camere minuscule de luat vederi. Se oprește la raftul cu cafea, își alege o cutie și o pune în geanta personală și pleacă mai departe. Deși isprava i-a fost observată, nimeni nu a deranjat-o pînă cînd ingenioasa doamnă iubitoare de cafea nu a ajuns la casă. Aici surpriză. După ce casierita a întrebato-o dacă a prezentat toate produsele, un angajat din serviciul de pază a rugat-o să deschidă geanta. Mare i-a fost rușinea...

Poftă nestăpînită de salam

Un alt domn, la fel de ingenios, și-a trădat în fața camerelor de supraveghere poftă nestăpînită pentru salam. La prima vedere domnul părea să fie un cumpărător disciplinat, dar asta pînă ce bărbatul ajunge la raftul cu salamuri. După ce a făcut un raid prin tot magazinul și, respectiv, după ce și-a mai pus în coș cîteva produse alimentare pe care intenționa să le plătească, bărbatul a decis că ar mai vrea să guste și din salamuri. Și-a ales un baton din marca preferată pe care, însă, a evitat să-l pună în coș, alături de celelalte cumpărături. Din motive lesne de înțeles, bărbatul și-a ascuns achiziția sub scurta cu care era îmbrăcat. Nu a ajuns însă să-l servească pentru că a fost depistat la casă.

Copilașii fură creme

Un caz de-a dreptul amuzant și absurd a fost provocat de o doamnă care era însoțită de copilașul ei în vîrstă de doar trei anișori. După o plimbare prin supermarket, doamna și-a selectat diversele produse de care avea nevoie și, ca un cumpărător disciplinat, a mers achite marfa. La fel casierita i-a adresat întrebarea: „Asta e tot”? Doamna a răspuns că da, fără a achita un produs cosmetic foarte scump, sustras de pe rafturi și ascuns în buzunarul

de la geaca copilului său. Pentru a nu arăta penibil în fața colaboratorilor magazinului, femeia a motivat că și-a scăpat pruncul de sub supraveghere și a „presupus” că în acea perioadă de timp copilul a reușit să sustragă crema pentru dame de pe raft. Pentru a-i demonstra că minte, angajatul magazinului a condus-o pe doamnă la raftul de cosmetici și i-a demonstrat că pentru a lua crema, micuțul trebuia să ajungă la o înălțime de 1,70 de metri, lucru de la sine înțeles - imposibil.

Cazuri de compasiune și înțelegere

Administratorii de magazine, deși nu înțeleg cum coboară la acest nivel anumite persoane care par a fi îndestulate, dau dovadă de compasiune și înțelegere în cazurile ieșite din comun. Totodată, proprietarii de supermarketuri recunosc că numărul furturilor crește considerabil în perioada sărbătorilor de importanță majoră: de sfințele Paște, Crăciun și Anul Nou. Unul dintre proprietari își aduce aminte despre o asemenea situație și recunoaște că a fost cuprins de compasiune, deoarece există foarte mulți dintre cei cărora situația materială nu le permite să guste din plin din bucuria sărbătorilor tradiționale. „În acest an, în ajunul sărbătorilor de Paște, o doamnă în etate a încercat să sustragă din magazin marfă în valoare de 2 000 de lei. S-a depistat la ea mezeluri, cașcavaluri, băuturi alcoolice, adică produse tradiționale pentru o masă de sărbătoare. Doamna avea o situație materială foarte grea, dar am conștientizat atunci dorința ei de a fi în rînd cu lumea. Pentru că sărbătorile sînt și pentru cei săraci,” povestește un proprietar de supermarket.

Asta nu se iartă

Și, deși proprietarii obișnuiesc să treacă peste anumite incidente penibile, există cazuri care nu sînt iertate. Cu ajutorul camerelor de luat vederi minuscule, colaboratorii serviciului de securitate reușesc să depisteze nu doar hoții de produse afișate pe rafturile magazinului, dar și pe cei care obișnuiesc să pîndească buzunarul altor cumpărători din magazin. Cei care aleg teritoriul de pradă în magazine, știu că clienții dispun de bani buni, cel puțin pînă ajung la casă. Tactica de acțiune a acestora este foarte bine cunoscută. Inițial, hoții își aleg victima, de obicei, persoane mai puțin atente la bunurile pe care le au asupra lor. Cele mai vulnerabile sînt doamnele, în special cele care își lasă geanta personală în coșul clientului în timp ce își aleg produsele de care au nevoie. Cel puțin așa demonstrează experiența colaboratorilor serviciului de pază. Respectiv, după ce se asigură că nimeni nu este prin preajmă, hoțul sustrage geanta din coș și se grăbește să părăsească sediul magazinului. În asemenea cazuri, colaboratorii serviciului de pază sînt principali. De regulă, hoții din această categorie sînt reținuți și predați poliției. În funcție de valoarea furată, aceștia se aleg cu dosare administrative și chiar penale.

Laura DUMBRAVĂ

Șoferii în stare de ebrietate au săvîrșit cele mai multe contravenții la frontieră

În perioada sărbătorilor de iarnă, majoritatea încălcărilor la frontieră au fost săvîrșite de șoferii aflați în stare de ebrietate, transmite un comunicat al Serviciului de Grăniceri.

Pe sectorul frontierei moldo-ucrainene, la punctul de trecere Briceni, a fost reținut șoferul unui automobil „Mercedes” cu numere de înmatriculare rusești. Șoferul aflat în stare de ebrietate avansată s-a oprit doar după ce a smuls din mers bariera de intrare în vamă. În lipsa oricăror acte, bărbatul s-a prezentat grănicerilor drept Marcel, cu domiciliul în Grîmăncăuți. Deși își cunoștea numele, „starea avansată de oboseală” nu i-a permis să-și amintească anul în care s-a născut.

Tot pe sectorul frontierei moldo-ucrainene, în apropierea localității Criva, colaboratorii Serviciului Grăniceri au reținut trei cetățeni ai Ucrainei. Aceștia, aflați în stare de ebrietate, intenționau să traverseze ilegal hotarul cu un automobil.

Potrivit spuselor lor, ucrainenii „se rătăciseră în noapte”.

Un alt contravenient la volan reținut de colaboratorii Serviciului Grăniceri a fost un cetățean al Ucrainei, care conducea în stare de ebrietate un automobil de tip „VAZ”. Acesta a fost reținut pe sectorul de sud al frontierei moldo-ucrainene, la punctul de trecere Giurgiulești.

Un grup criminal format din cetățeni moldoveni au furat 114 tiruri și mașini de lux din Europa

Opt membri ai unei rețele criminale specializate în sustragerea de autovehicule din Uniunea Europeană au fost reținuți în urma eforturilor conjuncte ale poliției franceze, moldovenești, italiene și celei germane, a declarat marți, 13 ianuarie, Lilian Levandovschi, inspector superior pentru cazuri excepționale a Direcției poliției criminale.

„Grupul criminal, compus în majoritate din cetățeni ai Republicii Moldova, se ocupa de sustragerea tirurilor și mașinilor de lux. Dintre aceștia șase au fost prinși în flagrant în Franța, unul în Polonia, și altul în Italia”, a precizat Levandovschi.

Cinci persoane din cei opt reținuți au mai puțin de 26 de ani.

Pînă în prezent, din totalul de 114 mașini sustrate, poliția a reușit să depisteze 15 vehicule. Tirurile erau vîndute în Moldova cu cca 30 000-40 000 de euro bucata, iar mașinile de lux la un preț mai apropiat de costul real. Tirurile vîndute în spațiul CSI ajungeau și la 60 000-70 000 de euro. Venitul total s-ar putea ridica la 5 mil. euro.

Schema după care operau hoții de mașini era următoarea: „Se făcea o listă cu persoanele și firmele ce utilizează vehiculele, notînd marca, culoarea mașinilor etc., iar cînd din Moldova le venea comanda pentru un anumit tip de tir, prin tilhărie, luau mașina pe care o depozitau într-o parcare. După care completau cu datele unui cetățean moldovean un certificat

de proprietate în alb, obținut ilegal în Italia. Aparența de legalitate era astfel ușor creată, deoarece în circulație se află concomitent mai multe mașini de aceeași culoare, același model și cu același an de fabricație”.

Pentru a trece mașina din UE în Moldova, hoții încărcau tirul cu marfă ușor alterabilă, astfel încît controlul vamal se făcea rapid și mai puțin riguros. În cazul tirurilor, situația le era facilitată de faptul că numărul de înmatriculare se află sub caroserie, loc care, de obicei, e foarte murdar. În Moldova, mașina era reînmatriculată pe numele cumpărătorului”. În ultima perioadă, grupul a început să „exporte” mașinile furate și pe cale maritimă. Acestea erau încărcate pe vapoare în porturile olandeze Amsterdam și Rotterdam și descărcate în portul ucrainean Odesa. Din Odesa erau preluate de cetățenii moldoveni, care le aduceau în Moldova.

Conform legislației în vigoare, în cazul depistării unui autoturism furat, poliția este obligată să anunțe proprietarul inițial. Proprietarii actuali ai mașinii au dreptul să se îndrepte cu o acțiune în justiție împotriva persoanelor care le-au înșelat.

La momentul de față, poliția moldovenească de comun acord cu procuratura, le-a intentat membrilor reținuți ai grupării criminale o acțiune penală pentru contrabandă extrem de mare.

De sărbători medicii au fost cei mai solicitați

Pe parcursul primelor zile ale noului an medicii de la Serviciul de urgență au făcut față solicitărilor duble. În aceste zile de sărbătoare Spitalul Municipal de Urgență a operat peste 100 de internări. În mare parte, cei care au solicitat îngrijirea medicală au consumat în exces alimente și băuturi alcoolice. Numărul internărilor a crescut de două ori și din motiv că medicii de familie de la poli-clinicile de sector au avut vacanță. Potrivit medicilor de gardă, o astfel de situație este obișnuită în perioada sărbătorilor. Practica le

fost destul ca să ajung în spital, acum trebuie să urmez un curs de tratament și poate chiar să fiu operată”, relatează femeia. Medicii știu că de sărbători numărul pacienților crește, în acest an însă acesta s-a dublat. În primele zile ale anului, la Spitalul de Urgență erau internați în medie câte 70-80 de persoane. În noaptea de revelion numărul pacienților a depășit 100 și au fost înregistrate 123 de spitalizări. Tot în acea perioadă s-a dublat și numărul solicitărilor care au fost rezolvate fără internări. De Anul Nou asistentele de la

Urgență au înregistrat circa 755 de solicitări, cea mai mare cifră înregistrată în ultimele două luni. Totodată peste 50 de persoane au ajuns la spital cu diverse traumatisme după ce au căzut din cauza ghețușului.

Au rămas fără degete la mâini

Doi bărbați, unul originar din orașul Soroca și altul din municipiul Chișinău, au rămas fără degete la mâini din cauza petardelor care le-au explodat în palme în timp ce încercau să aprindă artificii în seara de revelion. După incidente victimile au fost aduse la Spitalul de Urgență din capitală unde le-au fost amputate

degetele rănite. Prima victimă a focurilor de artificii a fost un bărbat originar din orașul Soroca. După ce a sărbătorit Anul Nou cu rudele, bărbatul a ieșit afară să aprindă câteva petarde. Victima nu a ținut cont de măsurile de securitate în timpul folosirii petardelor. După ce a aprins-o nu a lăsat-o jos, așa cum prevede regula de securitate, ci a ținut-o în mână. „Primele patru focuri s-au dus în aer, al 5-lea i-a buhnit în mână”, povestește una din rudele bărbatului. După incident, rudele l-au transportat pe bărbatul în vârstă de 40 de ani la Spitalul de Urgență din capitală. Aici medicii au fost nevoiți să-i amputeze degetele rănite. „Mulțumim lui Dumnezeu că a rămas doar fără degete. Doame ferește, putea să rămână și fără mână”, ne spun rudele șocate de cele întâmplate chiar în fața ochilor lor.

Un caz similar s-a produs și în capitală. Un tânăr, care la fel a ignorat măsurile de securitate, a ajuns pe masa de operație unde i-au fost amputate degetele de la mână. Petarda i-a explodat în mână și i-a provocat leziuni grave. În total în noaptea de revelion, la spitalul de urgență au fost internate 15 persoane cu diverse traumatisme.

Au murit din cauza focului

Și focul a făcut câteva victime de revelion. La două ianuarie, într-un apartament de pe strada Zelinski a izbucnit un incendiu. În urma acestuia toate bunurile materiale aflate în una dintre odăile apartamentului au ars. Stăpînul apartamentului, în vârstă de 71 de ani, nu a supraviețuit tragediei. Două femei, în vârstă de 73 și 74 de ani, din apartamentele vecine au fost salvate de flăcări de pompierii chemați la fața locului. Concluzia pompierilor este că focul a izbucnit din neatenția utilizării focului deschis. Cauza morții bărbatului de 71 de ani urmează a fi stabilită de medicii legiști.

Un boschetar și-a găsit sfârșitul într-un sarai

Un boschetar din municipiul Bălți a ars de viu într-un șopron din centrul orașului. Incendiu a izbucnit în după-amiaza zilei de cinci ianuarie. Flăcările au mistuit o anexă de lemn unde locatarii din preajmă au acumulat lucruri vechi, iar boschetarii își găseau adăpost. În timp ce pompierii luptau cu flăcările care amenințau casele din preajmă, vecinii și-au amintit de boschetarul care se adăpostea în anexa cu ghinion. Bărbatul avea 50 de ani și nu avea un picior. Potrivit primelor investigații, focul ar fi izbucnit de la o țigară nestinsă. Vecinii spun că în aceste anexe oamenii străzii, pe lângă faptul că se adăpostesc, adună lemne, cartoane și alte lucruri vechi de la gunoi. Unii dintre vecini susțin că au prevăzut o astfel de situație și au solicitat în repetate rânduri autorităților să distrugă aceste șoproane. Cererea lor însă nu a fost auzită de nimeni. Despre bărbatul care a devenit victima focului și-a amintit doar unul dintre vecini, în timp ce pompierii se luptau cu flăcările. „Un invalid trăia acolo. El nu are picior. Nu pot să-mi dau seama pe unde este el acum”, a atenționat vecinul îngrijorat. În scurt timp după ce focul a fost, stins pompierii au descoperit sub ruinele construcției cadavrul carbonizat al bărbatului.

L.D.

Buletin informativ-analitic destinat savanților și oamenilor de afaceri

La Chișinău a fost lansat primul număr al Buletinului informativ-analitic INNO VIEWS ([inoviaz] – viziuni inovatoare), editat de Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic (AITT) din cadrul Academiei de Științe a Moldovei.

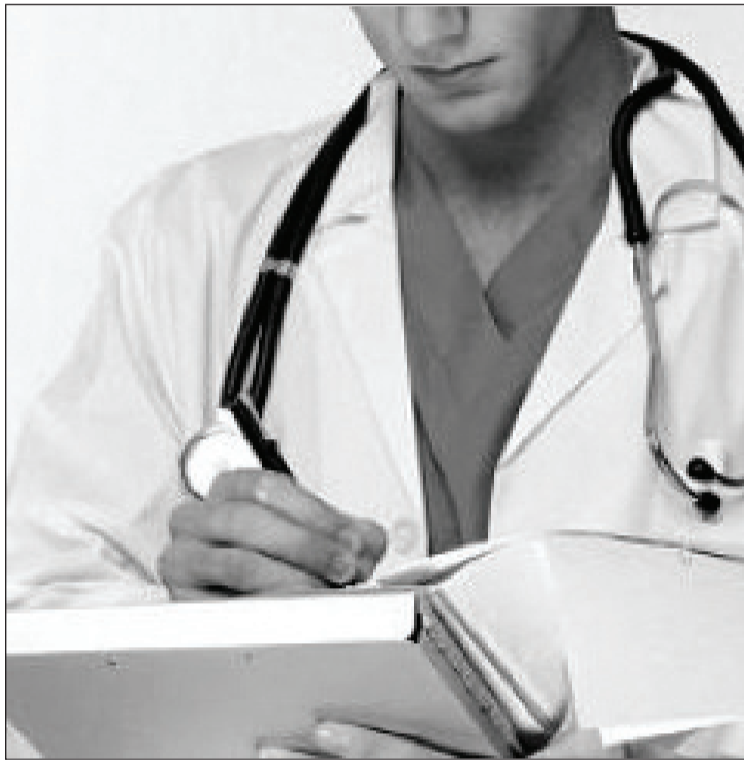
„Ideea publicației a apărut dintr-o necesitate firească de informare și comunicare a cercurilor interesate de progresul social-economic. INNO VIEWS este concepută ca un spațiu de dezbateri, la care sînt invitați să participe savanții, oamenii de afaceri, factorii decizionali” – susține pe prima pagină a Buletinului doctorul în științe economice Ghenadie Cernei, director general al Agenției pentru Inovare și Transfer Tehnologic. „Comunitatea științifică de la noi este dispusă să sprijine aspirațiile de integrare europeană a Republicii Moldova prin aplicarea în practică a tezaurului științific, prin transferul rapid al tehnologiilor avansate în producție” – se mai arată în prefața numărului de debut.

Buletinul are 12 pagini și va apărea o dată în lună. În afară de noutățile de pe piața inovării și transferului tehnologic, Buletinul AITT va dezbate în fiecare număr un subiect important atât pentru savanți, cât și pentru economia națională. Primul număr conține opinii ale oamenilor de știință și ale fermierilor privind perspectiva culturilor de sorg în Republica Moldova. După cum se știe, sorgul este o plantă rezistentă la secetă și arșită, cu un potențial biologic net superior culturilor cerealiere de la noi, capabilă să asigure securitatea alimentară, energetică și ecologică a Republicii Moldova. Din această cultură pot fi obținute peste 60 de produse în cantități industriale, de exemplu: făină, crupă, suc, zahăr, alcool alimentar, furaj, biocombustibil solid – brichete și lichid – bioetanol.

Buletinului informativ-analitic INNO VIEWS poate fi citit și în variantă electronică pe pagina web a Agenției – www.aitt.md.

Agenția pentru Inovare și Transfer Tehnologic a A.Ș.M. a fost creată la 29 octombrie 2004 conform prevederilor **Codului cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova**. Această structură și-a propus transferarea rapidă a tehnologiilor avansate în producție, conform sistemului occidental, verificat în timp: idee științifică – tehnologie industrială – produs solicitat pe piață. Altfel spus, AITT constituie o punte de legătură între ideea științifică și realizarea economică.

Tatiana ROTARU,
Serviciul de presă al A.Ș.M.

demonstrează că anume de sărbători cei mai mulți uită că suferă de anumite afecțiuni și își riscă sănătatea, consumând din ceea ce le este interzis. Alții, de sărbători, din cauza excesului, descoperă că suferă de o afecțiune sau alta. Majoritatea celor care au solicitat ajutorul medicilor au făcut indigestii. Unii dintre cei care au ajuns la spital își recunosc vina și conștientizează că au dat dovadă de irresponsabilitate. „Am mâncat alimente grase, după care mi-am administrat niște medicamente care știu că nu îmi sînt recomandate și am făcut hemoragie la stomac”, ne spune unul dintre pacienții internați la spital după sărbători. Neli Grădinaru era pe patul de spital în așteptarea unei operații: „Este un caz mai mult banal, pentru că știu că sufăr de o boală, dar oricum mi-am permis să consum un gram de șampanie în seara de revelion. Gramul a

În Moldova salariul mediu a crescut cu 23,6%

În ianuarie-noiembrie 2008 salariul mediu în Moldova a depășit 2 489 lei, crescînd pe parcursul anului cu 23,6%.

Surse din cadrul Biroului Național de Statistică au comunicat că salariul mediu lunar în sectorul real al economiei a crescut cu 25%, pînă la 2 775 lei, la bugetari - cu 21%, pînă la 1 939 lei.

Cele mai mari salarii le au lucrătorii din sfera financiară – 5 295 lei, din întreprinderile de alimentare cu energie electrică, de termoficare, de gazificare și de aprovizionare cu apă – 4 238 lei, din industria de extracție - 3 724, din domeniul transportului și comunicațiilor – 3 497.

Cele mai mici salarii le primesc lucrătorii din piscicultură – 1 235 lei, din agricultură și silvicultură – 1 388 lei.

În domeniul învățămîntului salariile medii au ajuns la 1,66 mii lei (+24,5%), în domeniul ocrotirii sănătății - 2,21 mii lei (+34,1%).

Cele mai mari salarii sînt la întreprinderile cu capital străin, în special în transport și comunicații – 8 637 lei și în domeniul asigurării cu electricitate, gazificare, termoficare și alimentare cu apă – 7 970 lei.

Tariful de bază la importul zahărului va fi majorat

Majorarea tarifului este prevăzută de modificările la Legea cu privire la tariful vamal, adoptate de parlamentul țării. În limita cotei stabilite în volum de 6,5 mii de tone, la zahărul cu adaosuri de substanțe aromatizante sau colorante importat în Moldova se aplică un tarif în mărime de 10%, iar în cazul importului peste limita cotei stabilite se aplică tariful în mărime de 75%. În același timp, cota pentru livrările de zahăr de această categorie din țările UE la tariful de 10% este stabilită la nivel de 5,5 mii tone. A fost introdusă, de asemenea, taxa vamală în mărime de 15% la diferite siropuri de zaharuri și miere artificială. La importul lactozei, maltozei, glucozei și fructozei, pure din punct de vedere chimic în stare solidă, a zaharurilor fără adaosuri de substanțe aromatizante sau colorante în limita cotei de 1,84 mii de tone se aplică un tarif în mărime de 10%, iar în cazul importului peste limita cotei stabilite – 75%.

Un minor a fost violat de șase bărbați

Tragedia s-a petrecut în satul Cocieri, raionul Dubăsari, chiar în primele zile ale noului an. Un băiat de doar 17 ani a devenit victima violului. Minorul a fost agresat sexual de șase consăteni cu vârste cuprinse între 21 și 39 de ani. Cazul a fost raportat la poliție. Organele de ordine au inițiat o anchetă penală. Datele operațiunii demonstrează că cei șase violatori se aflau în stare avansată de ebrietate. Bărbații l-au amenințat pe minor cu moartea după care, pe rînd, au abuzat de el sexual.

Un al doilea caz de viol a fost comis în raionul Căușeni. De această dată un minor de doar 15 ani a intrat în casa unei bătrîne din aceeași localitate, în vârstă de 64 de ani. După ce a bătut-o, minorul a violat-o. Toți agresorii au fost reținuți de poliție și riscă să facă ani grei de pușcărie. Numai în primele cinci zile ale anului 2009 poliția a înregistrat opt cazuri de viol.

Anul trecut agresiunile sexuale au fost în top

Pe parcursul anului trecut Procuratura Generală a atestat o creștere serioasă a numărului de infracțiuni privind viața sexuală, inclusiv a violurilor. În 2008 au fost înregistrate 251 de cazuri de viol. O majorare esențială a numărului de infracțiuni a fost fixată în raioanele Hîncești, Briceni, Călărași, Soroca, Orhei, Telenești, Căușeni, Ialoveni și Strășeni. O stare pronunțată a criminalității a fost atestată și în municipiul Chișinău, undem comparativ cu anul 2007, numărul de infracțiuni a crescut cu peste 16%.

L.D.

• La solicitarea cititorilor

Aspecte legale privind munca prin cumul

Conform prevederilor Codului muncii în vigoare, munca prin cumul reprezintă îndeplinirea de către salariat, pe lângă munca de bază, a unei alte munci, permanente sau temporare, în afara orelor de program, în temeiul unui contract individual de muncă distinct. Contractele individuale de muncă prin cumul pot fi încheiate cu unul sau mai mulți angajatori, dacă aceasta nu contravine legis-

cu anumite profesii, specialități și funcții, cu condiții și regim de muncă deosebite, a căror muncă prin cumul ar putea pune în pericol sănătatea sau securitatea procesului de producție. Persoana care se angajează prin cumul la o altă unitate este obligată să prezinte angajatorului buletinul de identitate sau un alt act de identitate.

La angajarea prin cumul într-o funcție sau profesie

cumul se acordă conform duratei stabilite pentru funcția sau specialitatea respectivă la unitate, indiferent de durata concediului la locul de muncă de bază. Salariatul beneficiază de un concediu suplimentar neplătit în cazul în care durata concediului la locul de muncă prin cumul este mai mică decât cea de la locul de muncă de bază. Plata indemnizației de concediu sau a compensației pentru concediul nefolosit

lației în vigoare. Munca prin cumul poate fi prestată atât în cadrul aceleiași unități, cât și în alte unități. Pentru încheierea contractului individual de muncă prin cumul nu se cere consimțământul angajatorului de la locul de muncă de bază. În contractul individual de muncă se indică, în mod obligatoriu, că munca respectivă se prestează prin cumul. Salariații angajați prin cumul beneficiază de aceleași drepturi și garanții ca și ceilalți salariați din unitatea respectivă.

Particularitățile muncii prin cumul pentru unele categorii de salariați (muncitori, cadre didactice, personal medico-sanitar și farmaceutic, personal din sfera cercetare-dezvoltare, salariați din cultură, artă, sport etc.) se stabilesc de guvern, după consultarea patronatelor și sindicatelor. Angajatorii, de comun acord cu reprezentanții salariaților, pot prevedea anumite restricții la prestarea muncii prin cumul numai pentru salariații

care necesită cunoștințe speciale, angajatorul are dreptul să solicite de la persoana respectivă prezentarea diplomei sau a altui document ce atestă studiile ori pregătirea profesională sau a extrasului din carnetul de muncă, iar la angajarea la lucrări cu condiții de muncă grele, vătămătoare și/sau periculoase – și a certificatului privind caracterul condițiilor de muncă la locul de muncă de bază și a certificatului medical. Durata concretă a timpului de muncă și a timpului de odihnă la locul de muncă prin cumul se stabilește în contractul individual de muncă, ținându-se cont de prevederile Titlului IV din Codul muncii și ale altor acte normative.

Salariații care prestează muncă prin cumul beneficiază de un concediu de odihnă anual, plătit conform funcției sau specialității cumulate, care se acordă concomitent cu concediul de odihnă anual de la locul de muncă de bază. Concediul pentru munca prin

se efectuează pornindu-se de la salariul mediu pentru funcția sau specialitatea cumulată, determinat în modul stabilit de guvern.

Pe lângă temeiurile generale de încetare a contractului individual de muncă, contractul încheiat cu salariatul care prestează muncă prin cumul poate înceta și în cazul încheierii unui contract individual de muncă cu o altă persoană care va exercita profesia, specialitatea sau funcția respectivă ca profesie, specialitate sau funcție de bază.

La desfacerea contractului individual de muncă cu salariatul angajat prin cumul, în legătură cu lichidarea unității, cu reducerea numărului sau a statelor de personal sau în cazul încheierii unui contract individual de muncă cu o altă persoană care va exercita profesia (funcția) respectivă ca profesie (funcție) de bază, acestuia i se plătește o indemnizație de eliberare din serviciu în mărimea salariului său mediu lunar.

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

? *Mă interesează dacă există în lege prevederi referitoare la zilele de sărbătoare nelucrătoare și dacă sînt care este conținutul lor. De asemenea, vreau să cunosc dacă se referă legea la munca care poate fi prestată în zilele de sărbătoare nelucrătoare.*

**Mihail Crăciun,
mun. Chișinău**

Conform art. 111 din Codul muncii în Republica Moldova, zilele de sărbătoare nelucrătoare, cu menținerea salariului mediu, sînt:

- 1 ianuarie – Anul Nou;
- 7 și 8 ianuarie – Nașterea lui Isus Hristos (Crăciunul);
- 8 martie – Ziua Internațională a Femeii;
- prima și a doua zi de Paște conform calendarului bisericesc;
- ziua de luni la o săptămână după Paște (Paștele Blajinilor);
- 1 mai – Ziua internațională a solidarității oamenilor muncii;
- 9 mai – Ziua Victoriei și a comemorării eroilor căzuți pentru independența Patriei;
- 27 august – Ziua Republicii;
- 31 august – sărbătoarea „Limba noastră”;
- ziua Hramului bisericii din localitatea respectivă, declarată în modul stabilit de consiliul local al municipiului, orașului, comunei, satului.

În zilele de sărbătoare nelucrătoare se admit lucrările în unitățile a căror oprire nu este posibilă în legătură cu condițiile tehnice și de producție (unitățile cu flux continuu), lucrările determinate de necesitatea servirii populației, precum și lucrările urgente de reparație și de încărcare-descărcare. Nu se admite atragerea la muncă în zilele de sărbătoare nelucrătoare a salariaților în vîrstă de pînă la

18 ani, a femeilor gravide, a femeilor aflate în concediul postnatal și a femeilor care au copii în vîrstă de pînă la 3 ani. Invalizii de gradul I și II, femeile care au copii în vîrstă de la 3 la 6 ani (copii invalizi în vîrstă de pînă la 16 ani), persoanele care îmbină concediile pentru îngrijirea copilului cu activitatea de muncă și salariații care îngrijesc de un membru al familiei bolnav, în baza certificatului medical, pot presta munca în zilele de sărbătoare nelucrătoare numai cu acordul lor scris. Totodată, angajatorul este obligat să informeze în scris salariații menționați despre dreptul lor de a refuza munca în zilele de sărbătoare nelucrătoare. În scopul utilizării optime de către salariați a zilelor de repaus și de sărbătoare nelucrătoare, guvernul este în drept să transfere zilele de repaus (de lucru) în alte zile. În cazul în care zilele de sărbătoare nelucrătoare coincid cu zilele de repaus săptămînal, salariul mediu pentru aceste zile nu se menține.

? *Vreau să știu care este termenul în care pot înainta cerere în judecată pentru a-l impune pe soț să plătească pensie de întreținere pentru copii.*

**Valentina Mîțu,
rn. Criuleni**

Conform prevederilor art. 98 din Codul familiei persoana care are dreptul la întreținere poate porni o acțiune privind încasarea pensiei de întreținere, indiferent de termenul care a trecut de la momentul apariției dreptului respectiv, pensia de întreținere fiind încasată de la data adresării în instanța judecătorească. Conform aceluiași articol pensia de întreținere poate fi încasată pentru perioada anterioară adresării în instanța judecătorească dacă se va stabili că în perioada respectivă s-au întreprins măsuri de acordare a întreținerii, dar debitorul întreținerii s-a eschivat de la plata pensiei.

Moldova pierde poziții într-un clasament al libertății economice

Moldova a regresat în clasamentul „Index of Economic Freedom”, realizat de fundația americană „Heritage” și „The Wall Street Journal”.

În topul pentru anul 2008 Moldova s-a clasat pe locul 120 printre 179 de state din clasamentul la capitolul libertatea economică. Scorul general constituie o medie dintre 10 indicatori: „libertatea afacerilor”, „libertatea comerțului”, „libertatea fiscală”, „guvernanța”, „libertatea monetară”, „libertatea investițiilor”, „libertatea financiară”, „dreptul la proprietate”, „combaterea corupției” și „libertatea muncii”.

Scorul libertății economice a Moldovei pentru 2008 este de 54,9 puncte, cu 3 puncte mai puțin decît în anul precedent. Regresul se datorează, în mare parte, declinului libertății muncii și drepturilor la proprietate. Cel mai mic scor a fost înregistrat la categoria „combaterea corupției”.

Moldova se plasează puțin peste media mondială la categoriile „libertatea comerțului”, „libertatea afacerilor” și „libertatea fiscală”, înregistrînd creșteri economice relativ stabile în ultimii 5 ani. Pe de altă parte, Moldova are mai multe deficiențe instituționale, care împiedică activitatea de antreprenariat. Performanțele la categoriile „libertatea monetară”, „libertatea investițiilor” și „combaterea corupției” sînt reduse. Nivelul inflației este înalt. Investițiile străine înregistrează dificultăți, de la ineficiența birocratică pînă la restricțiile directe. Există un nivel semnificativ de corupție în majoritatea instituțiilor publice, corupția și mituirea raportate constituind probleme serioase pentru investitorii străini.

Statele cu cel mai mare nivel de libertate economică sînt declarate Hong Kong, Singapore, Australia, Irlanda, Noua Zeelandă, Statele Unite ale Americii și Canada.

Relația Republicii Moldova cu propriii cetățeni este foarte proastă

Relația Republicii Moldova cu propriii cetățeni este foarte proastă. De această părere este Vitalie Catană, expert al Institutului de Politici Publice (IPP). „Dacă populația ar avea o alternativă mai bună decît cea pe care o oferă Republica Moldova, nu știm care ar fi opțiunea cetățeanului moldovean. Îngrijorarea autorităților că 10 000 de cetățeni renunță la cetățenia Republicii Moldova este doar un aspect al problemei”, a declarat Catană în cadrul unei mesei rotunde dedicate discuției asupra proiectului Strategiei securității naționale.

„Vă pot garanta că majoritatea cetățenilor, care au treabă cu justiția sau cu administrația noastră publică, devin în timp cetățeni pierduți pentru Republica Moldova”, a spus expertul.

Potrivit lui, va veni un moment când adeziunea cetățenilor moldoveni față de stat va fi pusă testării. Pentru a preveni un rezultat nefavorabil, factorii decizionali ar trebui să includă în Strategia de securitate națională un capitol care să prevadă un mecanism de fundamentare a relației dintre stat și cetățean.

Strategia securității naționale a fost elaborată pe baza principiilor Concepției securității naționale, aprobată de parlament la 22 mai, 2008. La 31 decembrie 2008, guvernul a publicat pe site-ul său (www.gov.md) proiectul strategiei pentru discuții publice. Propunerile pot fi expediate pînă la data de 19 ianuarie pe adresa Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene.

Creșterea transferurilor bănești în Moldova

demonstrează oportunitatea climatului economic al țării

Reprezentantul special al Uniunii Europene în Moldova Kalman Mizsei susține că cele 1,2 mld de euro care au venit în țară de la moldovenii de peste hotare demonstrează „ceva mai mult decît simple oportunități economice”.

Potrivit diplomatului european, creșterea transferurilor bănești de la compatrioții de peste hotare demonstrează dorința populației din Moldova de a investi în viitorul țării lor.

„Acest lucru ne dă speranțe că în Moldova există un climat social sănătos. În primul rînd, aceste acțiuni demonstrează că poporul Moldovei, inclusiv cei care lucrează peste hotarele ei, doresc să investească în viitorul țării lor. Toate acestea vorbesc despre faptul că, deși mulți moldoveni activează peste hotare, ei speră să revină înapoi”, a declarat Kalman Mizsei în felicitarea sa către poporul Republicii Moldova cu ocazia începutului unui nou an.

Citații în judecată

Curtea de Apel Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, anunță citarea publică a intervenientului Triboi Andrei, dom. mun. Chișinău, str. Vasile Lupu 63, ap. 4, pentru data de 26 ianuarie 2009, ora 11.00, la ședința judiciară (str. Teilor 4, bir. 12.) unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 3-3944/08 intentată de Balica Neonela către Primăria mun. Chișinău privind contestarea actului administrativ.

Judecător Nelea Budăi

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea reprezentantului ÎS „CCM Vichi”, pentru data de 27 ianuarie 2009, ora 14.00, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît, privind încasarea datoriei de 10934, 60 \$.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea reprezentantului SRL „Provatos”, pentru data de 2 februarie 2009, ora 9.00, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît, privind încasarea datoriei de 888, 50 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție, solicită prezentarea reprezentantului SC „Tinioncrist” SRL mun. Bălți, pentru data de 2 februarie 2009, ora 9.30, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 204) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de ÎCS Delmoș Grup.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător S. Namașco

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea reprezentantului ÎI „Kupcinski Andrei”, pentru data de 2 februarie 2009, ora 10.00, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît, privind încasarea datoriei de 3250, 80 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea reprezentantului SRL „Acces-Business Grup”, pentru data de 3 februarie 2009, ora 10.00, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît, privind încasarea datoriei de 25656 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea reprezentantului SRL „Verplaser Grup”, pentru data de 3 februarie 2009, ora 15.00, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 230) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „Orhei”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Al. Rotari

Judecătoria Centru mun. Chișinău, solicită prezentarea reprezentantului clubului amatorilor de motociclism „Brothers-Frații”, pentru data de 20 ianuarie 2009, ora 10.30, la ședința judiciară (str. Bulgară 43, bir. 56) în calitate de pîrît pe cauza intentată de Afanasenco P., privind încasarea datoriei.

Judecător Lilia Vasilevici

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea reprezentantului SRL „Fame Construction Industry”, pentru data de 5 februarie 2009, ora 9.30, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 230, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Fidel-Grup”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Al. Rotari

Judecătoria Economică de Circumscripție, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Catruc-Lex”, pentru data de 3 martie 2009, ora 13.00, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 225) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Armactiv”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Iu. Țurcan

Judecătoria Centru mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Gangan Iurie Mihai, pentru data de 23 ianuarie 2009, ora 9.00, la ședința judiciară (str. Bulgară 43, bir. 66) în calitate de pîrît pe cauza civilă, intentată de Gangan Eugenia privind permiterea ieșirii minorului de pe teritoriul țării în lipsa consimțământului tatălui.

Judecător A. Catană

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Șavrieva Olga dom. mun. Chișinău, str. Paris 53/1, ap. 57 și Șavrieva Irina dom. mun. Chișinău, str. Alba-Iulia 2, ap. 53, pentru data de 2 februarie 2009, ora 16.00, la ședința judiciară (str. M. Viteazu 2, bir. 504), în calitate de pîrîți pe cauza civilă intentată de Ecaterina Burcevscaia, privind anularea contractului de înstrăinare a apartamentului cu condiția întreținerii pe viață.

Judecător Dorin Popovici

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Ciribaș Sergiu a.n. 4.11.1983, pentru data de 19 ianuarie 2009, ora 15.00, la ședința judiciară (str. Kiev 3, bir. 24) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Ciribaș Elena, privind partajarea apartamentului.

Judecător Stela Bleșceaga

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Craman Maia, pentru data de 19 ianuarie 2009, ora 10.00, la ședința judiciară (str. Kiev 3, bir. 15) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Caraman Pavel, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător I. Timofei

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Cazac Aurica, pentru data de 19 ianuarie 2009, ora 10.00, la ședința judiciară (str. Kiev 3, bir. 15) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Cazac Anatol, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător I. Timofei

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Cumpănici Ecaterina Valeriu, pentru data de 29 ianuarie 2009, ora 9.00, la ședința judiciară (str. Kiev 3, bir. 4) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Cumpănici Ecaterina Iacov, privind radierea vizei de reședință.

Judecător Ig. Vornicescu

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Burlacu Veaceslav, pentru data de 13 februarie 2009, ora 15.00, la ședința judiciară (str. Kiev 3, bir. 9) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Burlacu Ludmila, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Iurie Poținga

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Jerdețchii Anatolii, pentru data de 16 februarie 2009, ora 9.15, la ședința judiciară (str. Kiev 3, bir. 30) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Jerdețcaia Elena, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător V. Negru

Judecătoria Botanică mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Vișnevschi Dm., pentru data de 28 ianuarie 2009, ora 10.00, la ședința judiciară (str. Zelinski 13, bir. 27) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Calalb A., privind încasarea datoriei.

Judecător Ion Druță

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Feraru Eduard, pentru data de 26 ianuarie 2009, ora 9.00, la ședința judiciară (str. M. Sadoveanu 24/1, bir. 306) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Î.M. „Moldcell” SA, privind restituirea datoriei.

Judecător Oxana Robu

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Apostol (Capbătut) Lilia Ion a.n. 8.12.1969, pentru data de 2 februarie 2009, ora 9.00, la ședința judiciară (str. M. Sadoveanu 24/1, bir. 316) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Apostol Oleg, privind desfacerea căsătoriei.

Judecător Victor Burduh

Judecătoria Centru mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Secieru Alexandru Zahar a.n. 29.03.1963, pentru data de 2 februarie 2009, ora 11.00, la ședința judiciară (str. Bulgară 43, bir. 66) în calitate de pîrît pe cauza civilă, intentată de Secieru Maria, privind desfacerea căsătoriei și încasarea pensiei alimentare.

Judecător A. Catană

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea reprezentantului SRL „Anamarin-Com”, pentru data de 2 februarie 2009, ora 9.30, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare, 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît, privind încasarea datoriei de 70019, 85 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM solicită prezentarea reprezentantului SRL „Universcoop Basarabasca”, pentru data de 3 februarie 2009, ora 11.00, la ședința judiciară (bd. Ștefan cel Mare 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît, privind încasarea datoriei de 20513, 68 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător Ion Stepanov

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, solicită prezentarea cet. Robu Valentin, pentru data de 12 februarie 2009, ora 9.00, la ședința judiciară (str. Kiev 3, bir. 30) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SA „İM și Compania Consulting Grup”, privind revocarea bunului și încasarea datoriei.

Judecător V. Negru

Curtea de Apel Chișinău, solicită prezentarea Marianeii Arsen-Cușnir, Redacția revistei „Neorama. Magazin Național”, pentru data de 11 februarie 2009, ora 14.00, la ședința judiciară (str. Teilor 4) unde va avea loc examinarea cauzei intentată de Zavarovscaia A., privind apărarea onoarei și demnității.

Judecător N. Vascan

Procuratura Generală

Sentința anesteziologului

Un medic anesteziolog, în vîrstă de 46 de ani, a fost condamnat la 3 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a practica activități medicale pe un termen de 3 ani.

Acesta a fost verdictul pronunțat recent de Judecătoria sect. Botanică, după ce procurorii au reușit să demonstreze că Sîsoev Alexandru a încălcat din neglijență regulile și metodele de acordare a asistenței medicale.

Potrivit procurorilor, deținând funcția de medic anesteziolog – reanimatolog în Instituția Medicosanitară Publică Institutul

de Cercetări Științifice în domeniul Ocrotirii Sănătății Mamei și Copilului, la 10 noiembrie 2006, aflîndu-se în secția de ginecologie endocrinologică, Sîsoev i-a administrat unei paciente preparate anestetice pentru ai fi efectuat ulterior chiuretajul cavității uterine.

Lăsînd fără supraveghere pacienta (28 ani) care se afla sub anestezie generală, a părăsit sala de operații. Conform raportului de expertiză medico-legală, în acest rîstimp pacienta a suferit un stop cardiac și respirator, ulterior survenind decesul tinerei.

Victima avea 2 copii, de 2 ani și respectiv o lună.

Instanța a mai dispus încasarea din contul lui Sîsoev A. a sumei de 200 000 de lei (prejudiciu material) în beneficiul reprezentantului victimei.

Sentința cu drept de atac în modul stabilit de lege.

Contabil-șef condamnat

Judecătoria Centru a pronunțat o sentință de condamnare a cet. Lilia Gogu la 12 ani închisoare cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de 3 ani.

Ultima a fost declarată vinovată de însușirea în proporții deosebit de mari a bunurilor altei persoane și confecționarea și folosirea documentelor oficiale false.

Din probele administrate de procurori la cauză a rezultat că, în perioada 2005-2007, Lilia Gogu, activînd în calitate de contabil-șef al SC „Maestro-Nut” SRL, a confecționat și folosit documente contabile false și a însușit ilegal bunurile respectivului agent economic, încredințate în administrare în sumă de 895 000 de lei.

Potrivit Procuraturii Anticorupție, inculpația a fost luată sub strajă imediat în sala ședinței de judecată.

Sentința cu drept de atac în modul stabilit de lege.

Aniversări

Pentru fiecare om ziua în care s-a născut este una deosebită. Astfel de o semnificație aparte sînt aceste splendide zile de iarnă pentru: **Iulia Sîrcu**, judecător CSJ (55 de ani); **Ludmila Curca**, judecător Cimișlia (50 de ani); **Constantin Alerguș**, judecător CSJ (55 de ani); **Ion Sandu**, judecător Căușeni (50 de ani); **Andrei Balan**, judecător Rezina (45 de ani); **Ghenadie Plămădeală** (40 de ani), judecător sect. Buiucani, mun. Chișinău – personalități de vază în justiția națională, care marchează remarcabilele jubilee.

Mult stimați omagiți, ne bucură nespus de mult că Dumneavoastră ați ales ca destin de a sluji cu credință legea și de a apăra demnitatea umană, fapt ce vă conferă acea aură inconfundabilă de Oameni ai Sfintei Dreptăți, fără de care totul în jur ar părea un haos imens.

Vă admirăm, vă respectăm, vă prețuim. Iar aniversările Dumneavoastră ne oferă plăcutul prilej de a vă adresa sublimă cuvinte de felicitare. Vă dorim să aveți parte de cât mai multă sănătate, multă căldură sufletească, bunăstare, fericire și împliniri dintre cele mai frumoase.

La mulți ani!

Recent și-au sărbătorit ziua de naștere **Vera Macinskaia**, judecător CSJ; **Tatiana Duca**, judecător CA Bălți; **Ala Malii**, judecător Ciocana, mun. Chișinău; **Iulia Grosu**, judecător CA Bălți; **Rotarciuc Dina**, judecător CA Chișinău; **Lilia Vasilevici**, judecător Centru mun. Chișinău; **Ludmila Ciuhrii**, judecător Soroca; **Maria Ghervas**, judecător Botanica, mun. Chișinău; **Serghei Pilipenco**, judecător Ceadăr-Lunga; **Pavel Tarlev**, judecător Taraclia; **Grigore Lungu**, judecător Ialoveni; **Alexandru Motricală**, judecător Dubăsari; **Ion Corolevschi**, judecător CSJ; **Gheorghie Cobliuc**, judecător CA Bălți; **Ion Morozan**, judecător Buiucani, mun. Chișinău; **Trișnevschi Valentin**, judecător Fălești; **Tudor Leahu**, judecător Rezina; **Serghei Namașco**, judecător, Jud. Econ. de Circumscripție; **Vasile Schiopu**, judecător Ungheni; **Leonid Mura**, procuror al rn. Nisporeni; **Gheorghii Murguleț**, procuror, șef al Direcției conducere a urmăririi penale a PG; **Vitalii Rotari**, procuror, șef Serviciu reprezentare a învinuirii în CA Bălți a Secției judiciar-penală a PG; **Eugen Rusu**, procuror, șef al Secției analiză, prognoză și elaborări din cadrul aparatului procurorului general a PG; **Eduard Mașnic**, procuror al rn. Strășeni; **Vasile Godoroja**, procuror, șef al Secției organizare și control a PG; **Sergiu Mocanu**, procuror al rn. Cimișlia.

Mult stimați omagiți, vrem ca tot ce este mai bun pentru Dumneavoastră să vă vină de acum încolo. Vă dorim multă sănătate, respectul celor din jur, iar bucuria de la cei dragi să vă întregască satisfacția remarcabilelor împliniri din viață.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de Administrație
al Uniunii Juristilor,
Echipa Dreptul și Revista Națională de Drept

Meridian juridic

Copil arestat în SUA pentru că a deschis cadoul de Crăciun

O mamă din Statele Unite a sunat la poliție și l-a denunțat pe fiul ei, în vîrstă de 12 ani, care a fost apoi arestat pentru că a deschis cadourile de Crăciun prea devreme. Copilului i s-au pus chiar cătușe și a fost acuzat de furt minor de către poliția americană. Brandi Ervin, de 27 de ani, s-a enervat cînd a descoperit că fiul ei nu a putut aștepta pînă de Crăciun pentru a-și primi cadoul, un joc nintendo. Mama a spus că băiatul a luat jocul din locul în care ea l-a ascuns și s-a dus la străbunica lui, unde s-a jucat cu cadoul. Ervin, care își crește copilul singură în Carolina de Sud, l-a luat de la secția de poliție după ce s-a întors de la biserică. Ea a vrut "să-i dea o lecție". "Trece prin viață făcînd lucruri greșite și scapă mereu nepedepsit", a spus mama. "Nu este vorba despre cadoul de Crăciun. Am preferat să anunț acum poliția decît să sune altcineva altădată și să anunțe că a făcut ceva mult mai grav. Am strîns bani o gramadă de timp ca să îi pot lua jocul, și el nu a apreciat, nu-i pasă de nimeni și de nimic", a explicat aceasta, adăugînd că încearcă să-i ofere astfel "o mînă de ajutor".

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni.
Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare:

c/d 222472202641. BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor
materialelor publicate nu reflectă
neapărat opinia redacției.

Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se
restituie.

Tiparul executat la tipografia
"Prag-3".
Indice – 21596

Tiraj 1956
Com. 41

ULEIURILE NATURALE

Extractele din plante în ulei se obțin prin măcerarea plantelor într-un ulei vegetal natural sau prin amestecarea uleiurilor grase, cu uleiuri volatile. Uleiurile vegetale grase, folosite ca bază pentru aceste extracte, se pot alege în funcțiile de efectele pe care dorim să le obținem, ținînd cont de proprietățile terapeutice ale uleiurilor la care se vor adăuga, firește, efectele vindecătoare ale plantelor medicinale ce sînt măcerate în ele.

ULEIURILE VEGETALE CE POT FI FOLOSITE PENTRU OBTINEREA EXTRACTELOR DIN PLANTE

Uleiul din floarea soarelui conține vitaminele A, D, E și K, proteine ce cuprind toți aminoacizii esențiali, săruri minerale. Are efect vitaminizant și antitoxic atât intern, cît și extern. Este cel mai folosit ulei pentru preparatele de extracte vegetale pentru piele.

Uleiul de germeni de grâu conține vitaminele A, D, E, F și K și are efect estrogen. Utilizat ca ulei de masaj, este un mijloc natural de mărire a dimensiunilor și fermității sînilor la femei, contribuie la combaterea hirsutismului

(părul în exces la femei). Este unul dintre uleiurile cele mai valoroase pentru întretinerea, regenerarea și înfrumusețarea pielii în cazul femeilor. Ex-

tractul de semințe de mărăr în acest ulei amplifică foarte mult efectele menționate.

Uleiul de măsline conține vitaminele E, B, C, lecitina, clorofila, xantofila. Folosit ca bază pentru uleiurile de uz extern, are efect antiseptic și antibacterian. Este un ulei foarte valoros, fiind ușor de asimilat în piele și foarte nutritiv. Se utilizează extern pentru întretinerea pielii, tratarea arsurilor, a paradontoziei, gutei și reumatismului, pentru ameliorarea cazurilor de anemie.

Uleiul de migdale este bogat în calciu, fosfor, potasiu, sulf, magneziu, vitaminele A și B, taninuri. Se folosește contra eczemelor, erizipelului,

Uleiul din nucleu de cocos, foarte bogat în acizi grași saturați, este, în primul rînd, un ulei cu efecte răcoritoare și antiinflamatoare, recomandat contra arsurilor, inflamațiilor și iritațiilor.

Uleiul din palmier este cea mai bogată sursă de vitamina E dintre uleiurile vegetale. În cosmetică este considerat unul dintre cele mai bune ingrediente naturale, cu efecte de întretinere a pielii, tratare a dermatozelor, a pruritului, pentru ameliorarea psoriazisului.

Uleiul de soia foarte bogat în acizi grași nesaturați. Se folosește în cazuri de sclerodermite, piore aleveolo-dentară; este un remediu eficient pentru afecțiunile pielii în general.

pruritului și în cazurile de piele foarte uscată cu tendința de crăpare. Este un remediu valoros pentru îngrijirea pielii.

Uleiul de nucă conține în cantități mari vitaminele E și F. Se utilizează sub formă de masaj (frecție) pe întregul corp pentru copiii rahitici sau anemici. Este o bază valoroasă pentru remediile ce combat dermatozele.

Uleiul din semințe de dovleac conține vitaminele A, E și F. Are un efect de calmare și reducere a iritațiilor și pruritului.

Uleiul de susan, ceva mai rar întîlnit, este foarte hrănitor și ușor absorbit de către piele. Conține vitaminele B, D, E și F. Specific pentru acest ulei este efectul tonic, regenerant, calmant, nutritiv. Este considerat cel mai valoros pentru cazurile de piele uscată și aspră, osteoporoză, paranoză, probleme ale oaselor și articulațiilor, stări de slăbiciune migrene.

Doi basarabeni în topul milionarilor din România

Doi oameni de afaceri din Republica Moldova au intrat în topul celor mai bogați 300 de români. Este vorba despre Nicolae Petrov, care ocupă locul 182 din top, cu o avere estimată la 38-41 mil. euro și Călin Fusu – locul 298, cu o avere de circa 14 mil. euro.

Conform celei de-a șaptea ediții a Topului Capital „300 cei mai bogați români”, lansată la 14 octombrie curent, Nicolae Petrov, în vîrstă de 42 de ani, este fondatorul și acționarul majoritar al companiei „Moldavian Airlines” din Republica Moldova, „Carpatair” SA și „Air Service” din România. A intrat în afaceri la mijlocul anilor '90 ai secolului trecut și a reușit să extindă afacerea după ce în anul 1999 a creat în România două companii.

Baza businessului este operatorul aviatic „Carpatair”, unde este acționar și fondatorul IKEA, miliardarul suedez Ingvar Kamrad. De menționat că în 2007 operatorul aviatic „Carpatair” a avut o cifră de afaceri de 81,3 mil. euro, iar în anul 2008 a ajuns la circa 100 mil. euro.

Cel de-al doilea milionar basarabean este Călin Fusu, în vîrstă de 35 de ani, care și-a clădit averea din rețeaua Internet. Circa 28 la sută din compania „Neogen”, fondată de Călin Fusu, au fost vîndute anul trecut contra sumei de 6 mil. euro la două fonduri de investiții din SUA și Olanda, Călin Fusu continuînd să dețină un pachet de 41 la sută.

Caleidoscop

O indiană a devenit pentru prima dată mamă la vîrsta de 70 de ani

La vîrsta la care alte femei devin străbunici, o indiană a devenit mamă pentru prima dată. La vîrsta de 70 de ani Rajo Devi a reușit să rămînă însărcinată grație tehnicii fertilizării in vitro. Ea și soțul ei au încercat timp de jumătate de secol să aibă un copil pe cale naturală, dar nu au reușit. Au aflat de acest tratament dintr-un ziar local. La sfatul vecinilor, vîrstnicii au consultat un medic specialist.

O pisică a primit un card de credit

O bancă australiană a recunoscut că a emis din greșeală un card de credit unui motan al cărui stăpîn a vrut să testeze fiabilitatea sistemelor de securitate bancare. „Nu-mi venea să cred. Katherine Campbell, proprietara unui motan roșcat pe nume Messiah, a făcut o cerere de card de credit suplimentar pe contul său de la Banca Queensland pe numele pisicii. Spre surprinderea ei, un plic care conținea cardul animalului a sosit pe adresa sa, fără ca banca să-l informeze pe titularul contului că a fost emis un al

doilea card, a indicat presa locală. „Ne cerem scuze, așa ceva nu se mai întîmpla”, a declarat un purtător de cuvînt al băncii.

Porno la zoo

Un cuplu de urși panda de la o grădină zoologică din Thailanda, Chuang Chuang și Lin Hui, vor viziona casete porno, cu poziții de împerechere, pentru că au început să se comporte ca frate și soră. Cînd Lin Hui intră în călduri, Chuang, ca și alți masculi, e interesat de mîncare, somn și joacă, numai de împerecheat nu.

Obritanică poate dormi o săptămînă

Părinții și prietenii îi spun „Frumoasa Adormită”, dar viața britanicei Nathalie Hoyland nu este nici pe departe o poveste frumoasă. Mai degrabă un coșmar care revine sporadic atunci cînd tînăra suferă de „atacuri de somn”. Nathalie știe cînd se duce la culcare, dar nu mai știe cînd se trezește: o poate face după opt ore, ca un om normal, sau după o săptămînă în care a dormit continuu. Nathalie Hoyland, în vîrstă de 26 de ani, este unul din puținii britanici care suferă de o boală extrem de rară. Cei care au această afecțiune pot dormi și o săptămînă, în continuu, cu mici pauze pentru hrană și nevoi fiziologice. Tînăra suferă de astfel de „atacuri de somn” chiar și în mijlocul zilei cînd devine incapabilă să vorbească și se scufundă într-o stare de tranșă care se sfîrșește în somn.